

Szakolca Szent Mihály-temploma

2011 április 16. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Szakolca, a régi morva határon található fest?i városka (ma: Skalica) valóságos tárháza a magyar történelmi és építészeti emlékeknek – e szavakkal végz?dik a múlt szombati Magazinban olvasható beszámolónk els? fele. Addig jutottunk el id?ben – a Szent György-körtemplom históriája kapcsán –, hogy I. (Nagy) Lajos király 1372. október 6-án kibocsátott oklevelével a kiváltságos városok közé emelte „civitas Sacolciumot”, és két évvel ezután már álltak a Szakolcát több kilométer hosszúságban övez? falak. A négy égtáj felé nyíló várkapuk közül az északi véd?bástyája mellett lév? XI–XII. századi körtemplom ett?l fogva szolgált ?rtoronyként egészen a legújabb korig, amikor a szakemberek felismerték benne eredeti mivoltát, majd restaurálták. E magaslattól keletre, a tágas piactéren az 1100-as évek elején már szintén lennie kellett egy templomnak, hiszen Szakolca az ország északnyugati határvidékének egyik legfontosabb stratégiai és kereskedelmi pontja volt. Magyar f?rangú személyek gyakran megfordultak, és id?ztek a településen, a krónikák szerint itt született 1108-ban Álmos herceg fia, a megvakított, majd 1131-t?l 1141-ig uralkodott II. Béla király.

A város középkori plébániájának titulusa – Szent Mihály arkangyal – ?si temet? helyére is utal, hasonlóan Kassa és Kolozsvár korabeli helyzetére. Kassával más történelmi párhuzam vonható, mivel – amint Kassán, úgy Szakolcán is – a Nagy Lajostól elnyert szabad királyi városi címhez köthet? a nagyszabású templomépítés kezdete.
Az 1370–80-as években elkészült hatalmas háromhajós plébániatemplom a korszak legrangosabb magyarországi gótikus épületeinek sorába tartozik. Ma is látható formája és alaprajza XIV. századi állapotát idézi, részletei a rá következ? évszázad során elvégzett további csúcsíves, majd a XVII. század reneszánsz stílusú átalakításait tükrözik. A f?hajó vele egyez? magasságú, keresztboltozatos, sokszögzáródású szentélyben folytatódik, a mellékhajók azonban jóval alacsonyabbak – a nappali világosság ezek ablakain át jut a közép? térbe –: a gótikában ritkán el?forduló, úgynevezett álbazilikával állunk szemben. A széles nyugati f?homlokzat el?tere, illetve az orgonakarzat fölé magasodó harangtorony körbefutó, konzolokon nyugvó árkádja az 1600-as évek közepén készült, a f?bejárat olaszos ízlés? reneszánsz portikuszával egy id?ben. Ugyancsak reneszánsz és kora barokk formákat mutat a hajók boltozata, a galéria, a tisztán gótikus szentély Szent Mihály-f?oltára az 1670-es évekb?l. Mindezeket a renoválásokat a Bethlen Gábor fejedelem által 1620 és 1624 között vezetett hadjáratok pusztításai, t?zvészei következtében kellett elvégezni.
Ugyancsak a középkori temetkez?hely emlékét ?rzi a templomtól néhány lépésnyire északra látható Szent Anna-kápolna. Pincéje úgynevezett csontház, amelyben egykor az id? múltával kihantolt emberi maradványokat gy?jtötték össze. Az 1300-as években fölébe emelt építmény nyolcszöglet?, magas lábazaton áll, a sarkain lépcs?zetes támpillérekkel, nyugati oldalán befalazott gótikus kapu és vakablak k?keretével. Kupolaboltozatos belseje a közepén lév? lanterna – kerek világítótornyocska – révén kap fényt. Évente egyszer – mindenszentek emléknapján – tartanak szentmisét a kápolnában a holtak és él?k lelki üdvéért. Az épület elé 2008-ban állították Nagy Lajos király másfélszeres életnagyságú bronzszobrát – Vladislav Pekanec alkotását –, az uralkodó fején ott látható a magyar Szent Korona, bal kezében a jogar, jobbjában a privilégium függ?pecsétes oklevele. A F? tér túloldalán lév?, pompás barokk városháza ormán látható címer – vörös mez?ben álló arany kett?s kereszt – alatt a hármas halom egyedül itt nem kék Szlovákiában, hanem zöld szín?, mint a magyar címerben, ahogyan Lajos király

Szakolca számára adományozta 738 éve.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló